

להלן מקבץ הודעות ועדכונים מטעם פורום ה-15 בנושא סביבה וקיימות:

הודעות חשובות
<p>פורום ה-15 פרסם מאגר מדריכים וכלים זמינים ליישום תכנית ברית ערים לאיכות חיים וסביבה. מטרת המאגר היא לסייע לעיריות החברות בתכנית "ברית ערים לאיכות חיים וסביבה" של פורום ה-15 במימוש יעדי התכנית ליישום פעולות אקלים וקיימות בעיר, והוא מהווה חלק מהליווי שמספק צוות פורום ה-15 לעיריות החברות בתכנית. המאגר יתעדכן מעת לעת ותוכלו למצוא בו כלים ומדריכים פרקטיים לקידום ויישום הקיימות בעיר. לכניסה למאגר לחצו כאן.</p> <p>הסתיים המחזור החמישי של קורס הדגל של פורום ה-15 - "העיר הישראלית 2030: תכנון עירוני מחוץ לקופסה". הקורס הופק בשיתוף עם עמותת מרחב – התנועה לעירוניות, ועם המינהל ללימודים מוניציפאליים של מרכז השלטון המקומי. הקורס סיפק בידי אנשי התכנון ברשויות המקומיות את הכלים החדשניים והמתקדמים ביותר לתכנון עירוני איכותי ובר-קיימא, המיושמים בהצלחה בערים מובילות בעולם וכלל הרצאות מפי המרצים המובילים בארץ, סדנאות מעשיות וסיור מעשיר בעיר חולון. לקריאה על הקורס וסיכומי המחזורים הקודמים באתר פורום ה-15 לחצו כאן. רוצים לשמוע ראשונים על פתיחתו של המחזור הבא של הקורס? הירשמו כאן ותישארו מעודכנים.</p>
עדכונים
<p>ב-9.6.2022 התכנסו ראשי הערים של מטרופולין דן לחתימה על אמנת טבע אזורית במעמד חגיגי של ראשי הערים החברות. ההבנה כי השטחים הפתוחים שנותרו אינם מערכות טבעיות סגורות וכי יש חשיבות גבוהה לחיזוק המסדרונות האקולוגיים לטובת השמירה על המגוון הביולוגי בארץ הובילה להקמתו של פורום הטבע האזורי. החתימה על האמנה היא פועל יוצא של ועידת הטבע האזורית שהתקיימה באוקטובר 2021. הפורום מפעיל מספר צוותי עבודה נושאים ומקדם שיתופי פעולה אזוריים.</p> <p>ב-9.5.22 התקיים סיור טבע עירוני של פורום ה-15 בגני יהושע. את הסיור הדריך אדר' נוף ליאב שלם, האקולוג של גני יהושע שהסביר והדגים כיצד מיישמים בפארק, הלכה למעשה, פתרונות מבוססי טבע להשיית נגר, עקרונות של re-wilding ושימוש במינים תומכי מגוון ביולוגי ומותאמים לאקלים המשתנה באזורינו. לקריאה נוספת על הסיור וצפייה בתמונות באתר פורום ה-15 לחצו כאן.</p> <p>מפגש עמיתים של פורום ה-15 התקיים ב-14.7.2022 ועסק במשקי העירייה עם המגזר העסקי בקידום קיימות עירונית. במפגש הציגו עיריות הרצליה, נתניה ותל אביב-יפו את העשייה שלהן בתחום והתקיים דיון משותף על ההצלחות האתגרים שבקידום שותפויות מוצלחות בין העירייה למגזר העסקי ככלי לקידום מטרת משותפת והתנהלות מקיימת בעסקים ובעיר. למידע נוסף באתר פורום ה-15 לחצו כאן.</p> <p>משרד האנרגיה בשיתוף משרד הפנים הודיעו שהשלימו כמעט לגמרי את האיוש של התקן החדש של מנהל אנרגיה באשכולות האזוריים במטרה לסייע לרשויות המקומיות החברות באשכולות בתהליכים להתיעלות אנרגטית וייצור אנרגיה מתחדשת. לקריאת הידיעה באתר משרד האנרגיה לחצו כאן.</p> <p>לנוכח ההצפות הרבות המתרחשות בשטחים העירוניים קידם האגף לתכנון ארצי של מנהל התכנון מסמך מדיניות לניהול נגר עירוני. עם אימוץ המסמך על ידי המועצה הארצית לתכנון ובנייה בשנה שעברה (2021) חברו מנהל התכנון, משרד החקלאות ופיתוח הכפר ואגמא, המרכז לאגני היקוות ונחלים, למהלך משותף לביצוע הטמעה יעילה של המדיניות בקרב כלל קהלי היעד הרלוונטיים, לרבות מוסדות התכנון, מנהלי נגר ותיעול ואנשי תפעול ותחזוקה. במסגרת זו, בין היתר, הושק אתר ייעודי לנושא מדיניות ניהול הנגר העירוני ומוצעות סדנאות וימי עיון בהיקפים שונים ולקהלים שונים. בימים אלה אנו עומלים על סדנא ייעודית לפורום ה-15 בשיתוף עם אגמא. פרטים נוספים יפורסמו בקרוב! לעיון באתר "מדיניות ניהול הנגר העירוני בישראל" לחצו כאן.</p>

מדריך חדש שפורסם על ידי **המשרד להגנת הסביבה**, החברה להגנת הטבע ורשות הטבע והגנים נקרא **קוד אקולוגי – תאורה ייחודית לסביבה**. המדריך מיועד למתכננים ומציע הנחיות וכללים בנושא שמירה על חשכת הלילה בשטחים פתוחים, תאורה ייחודית לסביבה ומניעה ומזעור של זיהום אור בתכנון תשתיות. [לעיון במדריך לחצו כאן](#).

בתחילת חודש יולי אישרה הממשלה הצעת החלטה **לקידום חדשנות בתחום האקלים**. מטרתה העיקרית תהיה לתמוך בחברות המתעסקות בנושאים אלה ולגייס את הטכנולוגיות לסיוע בעמידה ביעדיה של ישראל סביב משבר האקלים. [לקריאת הידיעה בנושא לחצו כאן](#).

הוועדה המחוזית תל אביב אישרה את תכנית מטרופולינית ליצירת רשת שבילי האופניים. התכנית כוללת סלילת 758 ק"מ של תשתיות אופניים ברחבי המחוז ונועדה לקדם את השימוש באופניים כחלופה לרכב הפרטי. [לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן](#).

משרד האנרגיה פרסם מדריך המיועד לרשויות המקומיות וכולל נוהל לתכנון והקמה של מרכזי חוסן באנרגיה במתקני קליטה לשעת חירום. [לקריאת המדריך לחצו כאן](#).

משרד החקלאות ופיתוח הכפר פרסם עבודה כלכלית הבוחנת היבטים שונים של החקלאות העירונית לעומת החקלאות הכפרית בישראל. [לעיון במסמך לחצו כאן](#).

בתחילת שנת 2022 השיק **פורום ה-15 אתר אינטרנט חדש**. באתר תוכלו למצוא מידע רב אודות תחומי הפעילות של הפורום: חקיקה וממשל והאקלים והסביבה העירונית. באתר תוכלו למצוא קישורים לפרסומים מהתקשורת בנושאים הקשורים, מדריכים וכלים ליישום תכניות שונות בעיריות, סיכומי מפגשים של פורומים מקצועיים ועוד הרבה יותר. [מוזמנים לבקר באתר החדש](#). נשמח לשמוע את תגובותיכם על התכנים והשימוש באתר.

קולות קוראים

יזמת האנרגיה הטובה (ע"ר) יוצאת בקול קורא ומחפשת את הרשויות הבאות שירצו לקחת חלק ב**פרויקט יער האקלים**. מטרת הפרויקט היא נטיעה של עצים בשצ"פים ומושתת על שיתוף פעולה עם הרשויות ותושביהן. המועד האחרון להגשה - 28.7.2022. [לעיון בפרטי הקול קורא והרשמה לחצו כאן](#).

משרד החקלאות ופיתוח הכפר מעוניין לתמוך בפרויקטים ושיתופי פעולה אזוריים בין המרחב הכפרי למרחב העירוני. התמיכה תעשה בשני מסלולים אשר יתמקדו בשלב התכנון ובשלב הפיתוח. המועד האחרון להגשה הינו ה- 31.7.2022. [לעיון בפרטי הקול קורא לחצו כאן](#).

המשרד להגנת הסביבה פרסם קול קורא לתמיכה בהקמה של מערכים אזוריים לאיסוף, לטיפול ולמחזור של פסולת בנייה. המועד האחרון להגשת הקול קורא הינו 31.7.2022. [לעיון בפרטי הקול הקורא לחצו כאן](#).

משרד האנרגיה פרסם קול קורא לתמיכה בפרויקטים במשק האנרגיה במסגרת מסלולי הזנק וחלוצי. המועד האחרון להגשת הקול קורא הינו 31.7.2022. [לעיון בפרטי הקול הקורא לחצו כאן](#).

פורסם מחזור נוסף של הקול קורא "סביבטבע" של **המשרד להגנת הסביבה** אשר מיועד **לתמיכה ברשויות מקומיות בנושא טבע עירוני**. כולל הכנת סקר טבע עירוני, מיפוי מפגעים סביבתיים באתרי הטבע, הכנת מדריך והפקת אירועי הסברה. המועד האחרון להגשת הקול קורא הינו 07.8.2022. [לעיון בפרטי הקול הקורא לחצו כאן](#).

המשרד להגנת הסביבה פרסם קול קורא לתמיכה בתכנון סטטוטורי להקמת מתקנים לטיפול בפסולת עירונית פריקה ביולוגית ומתקני מיון לפסולת עירונית. הקול הקורא מהווה חלק מיישום אסטרטגיית הפסולת של המשרד ויכלול 3 מסלולים לשלבי התכנון השונים. הקול הקורא יהיה פתוח להגשות עד דצמבר 2023. [לעיון בפרטי הקול הקורא לחצו כאן](#).

פורום ה-15 פרסם "גיליון" נוסף של "עדכוני בנייה ירוקה". הגיליון כולל עדכונים (קצרים אך מקיפים) בתחום הבנייה הירוקה בישראל, בדגש על נושאים הרלוונטיים לעיריות החברות במדיניות הבנייה הירוקה המשותפת של פורום ה-15, לרבות חדשות מ"שולחן" של ועדות התקינה, מקורות מידע חדשים על בנייה ירוקה, עדכונים על מעבדות, וכיו"ב. [לעיון במסמך לחצו כאן.](#)

משרד האנרגיה, במהלך משותף עם משרד השיכון והמשרד להגנת הסביבה קידמו תיקון לצו המכר, המחייב יזמים להציג את **דירוג האנרגיה של יחידות דיור** במפרט חוק המכר, במעמד רכישת הדירה. הצו מבקש לשקף לרוכשי הדירה את צריכת האנרגיה העתידית, ולעודד חיסכון והתייעלות באנרגיה. [לקריאת הכתבה בנושא לחצו כאן.](#)

פורום ה-15 קיים מפגש עמיתים נוסף של "הפורום העירוני לתכנון ובנייה בני-קיימא" – בו חברים אנשי המקצוע בעיריות השותפות במדיניות הבנייה הירוקה של הפורום. מטרתם של מפגשים אלה היא לחשוף את הידע והכלים המתקדמים בישראל ובעולם בתחומים אלה, להציג פעילות המובילות עיריות, לשתף בהתלבטויות וסוגיות, ולקדם נושאים משותפים. המפגש האחרון עסק בבעיה ההולכת וגוברת של **החזר קרינה וחום ממעטפות של מבנים במרחב העירוני**, ואמצעים למיתון הבעיה.

המחזור הרביעי של **קורס סוקרי בנייה ירוקה** מתקיים במסגרת המיזם המשותף של **המשרד להגנת הסביבה והמועצה הישראלית לבנייה ירוקה**. הקורס יפתח באוקטובר 2022 ויקדם לו קורס מבואות אשר יתחיל בספטמבר ומיועד למשתתפים שאינם בעלי רקע בבנייה ירוקה. הקורס המעמיק יעניק למשתתפים ידע מעמיק בכל תחומי וכלים מקצועיים לבחינת עמידה בדרישות התקן. המועד האחרון להרשמה הינו ב-11.8.2022. [לפרטי והרשמה לחצו כאן.](#)

פורסם עדכון נוסף למאגר **המחקרים והפרסומים בתחום הבניה הירוקה**, שמרכז ועורך **פורום ה-15**. [ניתן לעיון במאגר המידע באתר האינטרנט שלנו בקישור כאן.](#)

ב-1.3.2022 **נכנסו לתוקף התקנות הארציות המחייבות לבנייה ירוקה** ובכך הצטרפו כל הרשויות המקומיות בארץ לערי **פורום ה-15** אשר חייבו את תקן הבנייה הירוקה בתחומן כבר החל משנת 2013. [לקריאת כתבה בנושא הכוללת איזכור של מדיניות הבנייה הירוקה של פורום ה-15 לחצו כאן.](#) כחלק מהטמעת התקנות ברשויות הוקם פורום רשותי בהובלת **המועצה הישראלית לבנייה ירוקה והמשרד להגנת הסביבה**. המפגש ה-3 של הפורום ייערך ב-20.7.2022 ב-10:30-14:30 בתל אביב ויעסוק בתהליך הבניה הירוקה משלב התכנון ועד הביצוע. [לפרטים והרשמה לחצו כאן.](#)

המשרד להגנת הסביבה פרסם ממשק BI מבנים ירוקים בישראל המציג מידע ונתונים אודות היקפי ופריסת הבנייה הירוקה בארץ והעמידה בתקן 5281. [לצפייה בממשק הנתונים לחצו כאן.](#)

שמרו את היום - **הכנס השנתי של המועצה הישראלית לבנייה ירוקה** חוזר למתכונת פיסית. הכנס יערך ב-12.9.2022 ב"אקספו גני התערוכה" בתל אביב. [לפרטים והרשמה לכנס לחצו כאן.](#)

יזמות עירונית

עריית באר שבע משיקה פרויקט ייחודי וחדשני להפיכת שכונת רמות בעיר ל"**שכונה חכמה**" מבחינה אנרגטית. במסגרת הפרויקט, יוטמעו בבתי השכונה טכנולוגיות להתייעלות אנרגטית, ייצור ואגירת אנרגיה, ותשתית להטענה של רכב חשמלי. הפרויקט מקודם בשיתוף פעולה עם חברת החשמל, **משרד האנרגיה ונציגי אקדמיה**. הפרויקט ישים דגש על שיתוף הציבור בכל שלביו – תכנון, ביצוע ושימור. [לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן.](#)

עיריית הרצליה תדרוש מיזמים במסגרת הליך רישוי **הבנייה לבדוק את השפעתו של הבינוי המוצע על בעלי חיים, כתנאי לקבלת אישור תחילת עבודות**. היזמים יידרשו לבצע סקר נוכחות של בעלי החיים לרבות קינון על גבי העצים הכלולים במתחם, להציג פתרונות לפינוי מוסדר של בעלי החיים לפני תחילת עבודות הבנייה ולהימנע מכריתת או גיזום עצים בזמן תקופת הקינון הרלוונטית למינים הקיימים באתר. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#).

במטרה לחזק את החיבור של התושבים לטבע העירוני יזמה המחלקה לאיכות הסביבה **בעיריית חולון תחרות צילום טבע עירוני**. התמונות שצולמו על ידי תושבי העיר מוצגות בתערוכה בכיכר וייצמן בעיר. [לקריאת כתבה על תחרות הצילום והתערוכה לחצו כאן](#). בנוסף, במסגרת היוזמות של העירייה להפחתת השימוש בכלים חד פעמיים, שכלל בין היתר מעבר לכלים רב פעמיים בגני הילדים והצהרונים בעיר, השיקה המחלקה לאיכות הסביבה **מיזם של השאלת ערכות כלים רב פעמיים** לתושבים אשר יחולקו במרכזים הקהילתיים. המיזם מלווה בפעולות קהילתיות בגינות העיר בשיתוף עם המרכז לחינוך סביבתי של חירייה.

עיריית ראשון לציון קיימה לראשונה **מצעד אקלים** בו לקחו חלק כ- 1,300 מתלמידי העיר. נושא שינוי האקלים שולב בתכנית הלימודים לאורך השנה במטרה להעלות את המודעות לנושא בקרב בני הנוער. [לקריאת כתבה על המצעד לחצו כאן](#).

אגף הקיימות והסביבה **בעיריית ראשון לציון** אירח בחודש יוני את **מפגש "פורום המתכננים הסביבתיים המקומיים"** במהלכו התקיים סיור מקצועי באגם הנקי.

עם פתיחת עונת הרחצה בחופי הים, השיקה **עיריית תל אביב-יפו** קמפיין לידוע התושבים על כניסתו לתוקף של **חוק עזר עירוני האוסר על הכנסת כלים חד פעמיים, שקיות ופלסטיק לחופי הרחצה**. בשלב הבא, תתחיל להתבצע גם אכיפה בנושא. [לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן](#). ההסכת של **עיריית תל אביב-יפו** – "התושב", הקדיש פרק לנושא **מדיניות האקלים העירונית**, בהשתתפותם של גיא דקניט וד"ר בעז קידר. [להאזנה להסכת לחצו כאן](#).

כחלק מהעלאת המודעות לחשיבותו של **מרחב ציבורי נקי** הפיקה **עיריית רמת גן** סרטון הסברה לנושא בהשתתפות תושבי העיר, עובדי עירייה וראש העיר. [לצפייה בסרטון לחצו כאן](#).

עיריית נתניה עולה מדרגה **במעבר לאנרגיה סולארית** ויוצאת במבצע להתקנת פאנלים סולאריים על 350 גגות של מבני ציבור, זאת בנוסף ל-22 גגות בהם כבר הותקנו ופועלות מערכות. [לקריאת פוסט בנושא לחצו כאן](#).

כחלק מיישום תכנית ההיערכות לשינויי אקלים של **עיריית חיפה** התקיים שולחן עגול שדן באפשרויות **לצמצום תופעת העוני האנרגטי בעיר**. במסגרת זו מבצעת העירייה מיפוי של האוכלוסיות הסובלות מעוני אנרגטי ושל בעלי עניין רלוונטיים לקידום פתרונות.

עיריית חיפה פרסמה הנחיות עירוניות מחייבות בנושא **הקמת עמדות טעינה לרכב חשמלי**, במסגרת בנייה חדשה וקיימת, וזאת במטרה להפחית את זיהום האוויר בעיר. במסגרת זו, מחויבים מבנים חדשים בביצוע הכנה לטעינה חשמלית – במבני מגורים ב-100% מהחניות, במבני תעסוקה ב-50% מהחניות ובמבני מסחר ב-30% מהחניות. [לעיון במדיניות שנכתבה ע"י היחידה הסביבתית והמחלקות הרלוונטיות בעירייה לחצו כאן](#). בהזדמנות זו נזכיר כי המועצה הארצית לתכנון ובנייה אישרה לפני כמה חודשים תקנות המחייבות ביצוע הכנה לטעינה חשמל במבני מגורים. עם זאת, התקנות עדיין לא נחתמו ע"י שרת הפנים ולא פורסמו ברשומות.

עיריית כפר סבא בחרה **לציין את ל"ג בעומר באופן סביבתי יותר** והציעה לתושביה אלטרנטיבה להבערת המדורות – קמפינג עירוני לתושבי העיר. [לקריאת הפוסט בנושא לחצו כאן](#). [לעיון בהמלצות שפרסם פורום ה-15 לציין ל"ג בעומר באופן מקיים ובריא, לחצו כאן](#).

במסגרת פעולתה **לקידום צרכנות מקיימת** בקרב קהילת העיר קיימה **עיריית הרצליה** יריד יד שניה לרגל יום כדור הארץ בסוף חודש אפריל. **לקריאת פוסט בפייסבוק העירוני לחצו כאן.**

מרכז קיפ"ד (קיימות פורצת דרך) של **עיריית כפר-סבא** יקיים **שוק "קח-תן" של ציוד בית ספר**, בו יוכלו תושבים לחפש ציוד שהם זקוקים לו לשנה"ל הקרובה, ולמסור ציוד שסיימו להשתמש בו, תוך צמצום ההוצאות וייצור הפסולת. **לעיון בפרסום היוזמה לחצו כאן.**

ברכות **לעיריית אילת** שנבחרה לקחת חלק בתוכנית של **הנציבות האירופית לקידום איפוס אנרגטי של ערים!** במסגרת התכנית יקבלו העיריות שנבחרו תמיכה וליווי מקצועיים במטרה לקדם **פרויקטים חדשניים להשגת ניטרליות אקלימית עד שנת 2030.** **לצפייה בהודעה הרשמית מטעם הנציבות האירופית ופירוט מרכיבי התכנית לחצו כאן.**

אשכול נגב מערבי בסיוע המשרד להגנת הסביבה ובשיתוף רשויות הנגב המערבי, משיקים שירות לפינוי פסולת בניין פרטית, על מנת להיאבק **בהשלכה של פסולת בניין בשטחים הפתוחים** בנגב. השירות יכלול הצבה של מיכל איסוף, פינוי, טיפול והטמנה מרוכזים כולם תחת שירות אחד. **לצפייה בפרסומת שהשיקו לחצו כאן.** יוזמה זו מצטרפת ליוזמות קודמות של רשויות מקומיות ברוח זו, בהן עיריית אשדוד.

לרגל יום העצמאות, **המועצה המקומית טבעון** קידמה יוזמה ייחודית שנועדה **לצמצם את הצריכה של פלסטיק חד פעמי** - הדגלים שנתלו לקישוט הרחובות הוכנו על ידי ילדי ותושבי העיר מבדים משומשים בצבעי כחול-לבן. **לקריאת הכתבה לחצו כאן.**

אשכול רשויות המפרץ פועל למען השגת **איפוס אנרגטי** ברשויות שבתחומו, השלב הראשון בתהליך הוא להשיג התייעלות אנרגטית בתאורת הרחוב ובכך לצמצם בכ-10% את פליטות גזי החממה שנוצרות מצריכת החשמל. **לקריאת פוסט והצעה למכרז שפורסם במסגרת התהליך לחצו כאן.**

אנו מזמינים אתכם להעביר לנו חומרים ולשתף אותנו בפרויקטים מעניינים הנעשים בעירכם, לצורך הצגתם במידעון זה. את החומרים יש להעביר למייל – hadasb@forum15.org.il

יוזמות עירוניות מהעולם

עיריית ברצלונה החליטה על הקמת **רשת "מקלטי אקלים"** (מרכזי חוסן אקלימי), שמציעים לתושבים מקומות שהייה נעימים במהלך שעות החום הכבד בחודשי הקיץ. רשת מקלטי האקלים תתפרסם ברחבי העיר, ותכלול גם שטחים פתוחים (למשל גינות ציבוריות מוצלות) וגם מבנים ומתקנים עירוניים, בדגש על בתי ספר (בין היתר לאור הממשק בין העונה החמה לחופשת הקיץ בה בתי הספר ריקים ופנויים לשימוש). מקלטי האקלים הפתוחים יכללו מזרקות קירור, גינות וקירות ירוקים, סוככים, הצללות סולאריות ואמצעי קירור טבעי נוספים. מקלטי האקלים יתוכננו באופן שיאפשר לטמפרטורה בהם להגיע ל-26 מעלות צלזיוס לכל היותר, ובאופן שיאפשר לציבור נגישות טובה אליהם. **לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן.**

לאחרונה הצטרפה **אתונה** ליוזמת MCR2030 (Making Cities Resilient) של משרד האו"ם להפחתת סיכונים באסון (UNDRR). הערים החברות ביוזמה פועלות לחיזוק **החוסן העירוני** באמצעות פיתוח של כלים ומדיניות ליצירת כלכלה מקומית משגשגת ומוכנות לאירועי קיצון. **לקריאה על היוזמה באתר האו"ם לחצו כאן.**

מחקר של האוניברסיטה הטכנית של מינכן מצא ששינוי מודל התעריפים **בעיר מינכן** ובמטרופולין שלה השפיע ישירות על "פיצול הנסיעות", **העלה את השימוש בתחבורה ציבורית והוריד את השימוש**

ברכב הפרטי. לפי הממצאים, 22% מהנבדקים עברו משימוש עיקרי ברכב לצורך הגעה לעבודה לשימוש בתחבורה ציבורית. [לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן](#).

במסגרת מאמצי של העיר **לאובן בבלגיה** להשיג ניטרליות פחמנית עד 2030, העירייה מקדמת תכנית אקלים הכוללת בין היתר מדיניות עירונית **לצמצום השימוש ברכב הפרטי**. [לקריאת הכתבה על תכנית האקלים של העיר הבלגית לחצו כאן](#).

אזור התעשייה של העיר **אדינבורו בסקוטלנד** עובר בימים אל מהפך בחסות העירייה אשר פועלת ליצירת **מרחב ציבורי איכותי**, המשלב פרויקטים של דיור בר-השגה לצד שטחי מסחר ותעסוקה באמצעות חשיבה בת קיימא וגישות חדשניות. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#).

במטרה להפחית את פליטות גזי החממה שלה, **גוטנבורג**, העיר השנייה בגודלה ב**שוודיה**, עברה לשימוש במשאיות זבל חשמליות. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#).

אירועים

תערוכת האקלים המוצגת ב**מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט באוניברסיטת ת"א** השיקה מיצב חדש של האמנית רונית קרת תחת הכותרת - **"זה מתחמם: האקלים. המשבר ואנחנו"**. המיצב מתמקד בהשפעת משבר האקלים על **בעלי החיים שהופכים לפליטי אקלים** כתוצאה מהאילוץ לנטוש את שטחי המחיה הטבעיים שלהם שנהרסים כתוצאה מפעילות אנושית מזהמת. [לעיון בפרטי המיצב לחצו כאן](#).

תחבורה היום ומחר, **מכון כנרת למחקר תחבורה ואוניברסיטת תל אביב** משיקים סדרת מפגשים על **משבר האקלים, תחבורה בת-קיימא** ומה שביניהם. המפגשים מתקיימים אחת לשבוע במהלך חודש יולי. [לפרטים והרשמה לשני המפגשים האחרונים לחצו כאן](#).

הכנס השנתי לקיימות וקהילה בהובלת **עיריית ירושלים**, **מרכז השל לקיימות והאביטוס ההאב לקיימות עירונית של הגן הבוטני** יתקיים ב- 14.9.2022 בירושלים ויעסוק בשיתופי הפעולה שבין הרשות לתושבים, אקטיביסטים ויזמים לצורך התמודדות עם משבר האקלים. [לצפייה בקול קורא להצגת תכנים בכנס לחצו כאן](#).

ועידת האקלים העולמית-COP27 תיערך בשארם-אל-שיח', מצרים ב- 6-18.11.2022. במסגרת הוועידה יתכנסו משלחות של מנהיגי העולם לצורך דיונים ובתקווה גם הנעה לפעולות מאבק במשבר האקלים. [לעמוד הרשמי של הוועידה בו יתעדכנו הפרטים לחצו כאן](#).

עיריית חיפה קיימה לראשונה **כנס לאומי לכלכלה כחולה וחדשנות** ב- 4.7.2022. הכנס עסק בהיבטים שונים של פיתוח ומיצוי הפוטנציאל הכלכלי הרב הטמון במרחב הימי באופן מושכל ומקיים, תוך מזעור הפגיעה באקולוגיה הימית ושמירת משאב הים לדורות הבאים. [לצפייה בתכני הכנס לחצו כאן](#).

הוועידה השנתית של האגודה הישראלית לאקולוגיה ומדעי סביבה התקיימה ב- 6-7.7.2022 באקספו גני התערוכה בתל אביב. אחד המושבים הובל על-ידי **עיריית תל אביב-יפו**, בהנחייתה של ד"ר אורלי רונן, והציג מבחר של מחקרים שמובילה העירייה בסוגיות סביבתיות, לרבות בנושא ניטור זיהום אוויר, עמדות תושבים בנושאי סביבה, החזר קרינת שמש ממבנים, תרומתו של טבע עירוני לתחושת הרווחה האישית של התושבים, ותרומתם של עצי הרחוב בעיר לשדרה האקלימית. הוועידה השנתית היא הפורום הרחב ביותר בישראל לדיונים בנושאי מדע ומדיניות סביבתית. במקביל לוועידה התקיים הפנינג מדע סביבתי ברחבי הארץ ב- 3-7.7.2022, [לעיון ברשימה המלאה של המושבים והאירועים שהתקיימו לחצו כאן](#).

מחקר חדש של **מכון וייצמן ואוניברסיטאות פרינסטון ו-MIT** גילה כי **שינויי האקלים מתרחשים מהר מהתחזיות** ומתריע בפני מקבלי החלטות כי יש להיערך בהתאם. [לקריאת הכתבה לחצו כאן.](#)

בשבועות האחרונים פוקד את אירופה **גל חום** עם טמפרטורות גבוהות מאוד ושריפות ענק, ולמרות זאת, נראה שהאירופאים לא ממהרים להתקין מזגנים בבתיהם. [לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן.](#) גם בישראל הקיץ הולך ומתחמם והתחזיות אף מצביעות על כך ש**ישראל מתחממת** בקצב מהיר יותר בהשוואה ליתר העולם. [לצפייה בכתבתן של יפעת גליק ושרון וכסלר לחצו כאן.](#)

על רקע גלי החום והשריפות באירופה החליט **משרד הביטחון להוסיף את גלי החום למפת האיומים על ישראל וברח"ל (רשות החירום הלאומית)** הודיעו כי יכינו תרחיש ייחוס לגלי חום שיחייב את כוחות הביטחון ואת משרדי הממשלה לנקוט פעולות היערכות. [לקריאת הכתבה לחצו כאן.](#)

על מנת **להיערך לשינויי האקלים בכלל ולאירועי אקלים קיצוניים בפרט יש צורך בחיזוי מדויק** אשר ישמש בסיס למחקר ולקהלת החלטות אסטרטגיות על ידי **משרדי הממשלה**. לצורך זה החליטה הממשלה בישראל להקים מרכז חיזוי אקלים, בתקציב של 20 מלש"ח. [לקריאת הכתבה לחצו כאן.](#)

מחקר נוסף מחזק את **הקשר בין שינויי האקלים לשריפות הענק** שפוקדות אזורים נרחבים בעולם, המחקר התמקד באזור מערב ארה"ב. [לקריאת הכתבה לחצו כאן.](#)

לשינויי האקלים השפעות רבות על האנושות. בין היתר, העלייה בתדירותן ועוצמתן של בצורות ושיטפונות מביאה לא רק לנזקים בנפש וברכוש, אלא גם מחריפים משבר נוסף - **המחסור במזון** במדינות שונות. [לקריאת הכתבה בנושא לחצו כאן.](#)

במסגרת פעולות **הממשלה** להורדת יוקר המחיה הוחלט לבטל את המכס על ייבוא בקר. החלטה זו צפויה להביא לעלייה בצריכת בשר, וזאת על אף המידע המצטבר על **הקשר בין צריכת בשר לפליטות גזי חממה ולהשפעה השלילית של הבשר על הבריאות**. [לקריאת הכתבה לחצו כאן.](#)

לתכנון העירוני תפקיד קריטי **בהכנת המרחב הציבורי בעיר להתמודדות עם משבר האקלים** ונדרשת השקעה ותכנון חכם ומותאם אקלימית על מנת שנוכל ליהנות ממרחב ציבורי תוסס ומזמין גם בעשורים הבאים. [לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן.](#)

לעצים במרחב הציבורי יש חשיבות רבה בהתמודדות עם אי החום העירוני ובכל זאת בישראל נראה כי עדין מאשרים כריתות של עצים בוגרים ברחובות. [לקריאת הכתבה שמציגה נתונים שאסף מרכז המידע והמחקר של הכנסת לחצו כאן.](#)

המלצת האזנה: תכנית רדיו חדשה בשם "ירוקות" בהובלתן של מיקי חיימוביץ' ודניאלה לונדון דקל עוסקת במגוון נושאים בוערים ביניהם **משבר האקלים שמירה על המגוון הביולוגי ויישום עקרונות הקיימות**. [להאזנה לפרקי התכנית לחצו כאן.](#)

הפארק העירוני אמור לספק לתושבי העיר ריאה ירוקה ומפגש מזדמן עם **הטבע העירוני** אלא שבישראל היבטים שונים בתכנון ובתפעול הפארקים עושים בדיוק ההיפך ולמעשה דוחים את המבקרים. [לקריאת הכתבה לחצו כאן.](#)

השטחים הפתוחים במדינה הולכים ומצטמצמים וחשיבותם של **המסדרונות האקולוגיים** הולכת ועולה. בחודש מאי האחרון נדונה לראשונה בוועדה לעניינים תכנוניים עקרוניים של המועצה הארצית תכנית מתאר מחוזית של מחוז מרכז שכוללת התייחסות לכל התחום של המסדרונות האקולוגיים. [לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן.](#)

דו"ח מצב הטבע בישראל שהתפרסם לאחרונה מציב את **אובדן השטחים הפתוחים** כאחד האימונים המרכזיים על הטבע בארץ. הדו"ח, שנערך על ידי תכנית "המארג", **גוף שמשותף למוזיאון הטבע על שם שטיינהרדט, המשרד להגנת הסביבה, רשות הטבע והגנים וקק"ל**, מציין כי בתוך כ-4 שנים אבדו כ-70 קילומטרים רבועים של שטח טבעי ומיוער. [לקריאת הכתבה בנושא לחצו כאן.](#)

מבקר המדינה פרסם דו"ח ביקורת על פעילותה של הקרן לשמירת הניקיון. הקרן הוקמה למטרת צמצום ההטמנה ועידוד החלופות לטיפול בפסולת בישראל אך מהדו"ח עולה כי הקרן לא השיגה את מטרתה וכי הצטברו בה כספים רבים שמקורם העיקרי הוא היטלי ההטמנה שמשלמות הרשויות המקומיות. [לקריאת כתבה בנושא לחצו כאן.](#)

כלים חד פעמיים יוצרים נזק סביבתי רב, על אחת כמה וכמה כאשר הם נשארים עם יתר הפסולת בחופי הים. בשנים האחרונות מקדמות מספר רשויות **חוקי עזר האוסרים על השימוש בכלים חד פעמיים בחופים** ולאחרונה אף אישרה ועדת החוקה בכנסת את האפשרות שרשות תטיל קנסות. [לקריאת הכתבה בנושא לחצו כאן.](#) לאחרונה גם אושרה החלטת ממשלה שאוסרת על **רכש ושימוש של פלסטיק החד פעמי במשרדי הממשלה** ויחידות הסמך. [לקריאת הכתבה בנושא לחצו כאן.](#)

גז מחצבים או בשמו הנפוץ יותר **"הגז הטבעי"** משווק לציבור כחלופה סביבתית יותר אשר מפחיתה את השימוש בפחם המזהם. מדוע משקיעים איגוד חברות הגז הטבעי והתאחדות התעשיינים בישראל מאמצים רבים בפרסום יתרונותיו של הגז לציבור שכלל לא צורך את הגז? [לקריאת כתבתו של פרופ' עדי וולפסון בנושא לחצו כאן.](#)

הפרק החמישי של ההסכת (פודקאסט) "הגורם האנושי" מבית **חיים וסביבה - ארגון הגג של ארגוני הסביבה בישראל** מוקדש כולו לנושא **האנרגיה** ועוסק בסוגיות הסביבתיות - חברתיות של הייצור והשימוש בחשמל. [להאזנה לפרק לחצו כאן.](#)

בעוד **הייצור של אנרגיה בעיר** באמצעות פאנלים סולאריים על גגות המבנים הולך ומתרחב, חלים כל העת שיפורים ופיתוחים גם בטכנולוגיה המאפשרת להטמיע את **הפאנלים הסולאריים גם ובתוך חזיתות** וקירות המבנים. טכנולוגיה זו עדיין לא נמצאת בשימוש כמעט בישראל. [לקריאת הכתבה לחצו כאן.](#)

במסגרת המאמצים לעמידה ביעדים להפחתת פליטות בוחן **משרד האנרגיה** טכנולוגיות חדשניות לייצור ואגירה של אנרגיות מתחדשות במרחב הימי של ישראל בים התיכון. [לקריאת הכתבה לחצו כאן.](#)

ערכם של המטבעות הקריפטוגרפיים, כדוגמת הביטקוין, הולך ועולה ושימוש בהם יש מחיר סביבתי שגובר גם הוא - כרייתם של המטבעות נעשית על ידי מחשבים רבי עוצמה אשר צורכים המון אנרגיה. קמפיין עולמי חדש קורא לקהילת הביטקוין **לשנות את האופן שבו כורים את המטבע הקריפטוגרפי - ולחסוך באנרגיה.** [לקריאת הכתבה בנושא לחצו כאן.](#)

עירויות רבות ברחבי העולם פועלות על מנת לקדם תשתיות בטוחות ומזמינות **לרכיבה על אופניים במטרה לצמצם את השימוש ברכב הפרטי**, בארץ אמנם יש התקדמות בתחום אך היא עדין איטית. [לקריאת הכתבה המביאה דוגמאות לקידום שבילי האופניים בערים אחרות לחצו כאן.](#)

לשימוש הנרחב ברכב הפרטי בישראל יש מחיר סביבתי כבד ונראה **שבעיית הפקקים בארץ** רק הולכת ומחריפה. [לקריאת כתבה המציגה את הבעיה ב-5 גרפים פשוטים לחצו כאן.](#)

המשרד להגנת הסביבה ומשרד החקלאות השלימו את שלב ההגשות לקול הקורא במסגרתו יושקעו 88 מלש"ח במהלך שנת 2022 בתמיכה בפרויקטים של רשויות ניקוז המיועדים **למניעת**

[שיטפונות, שיקום נחלים וניהול נגר עילי](#). [לקריאת הכתבה המכילה גם קישור למסמכי הקול קורא לחצו כאן](#).

אגף האדריכלות במשרד הבינוי והשיכון פרסם את [חברת "גיוון הבינוי בצפיפות מגורים משתנות"](#) שמציעה ארגז כלים תכנוני-אדריכלי לציפוף איכותי של המרחב העירוני. [לעיון בחוברת לחצו כאן](#).

כתבות וחומרים מעניינים – מהעולם

[אתונה, טוקיו, קייפטאון, באונס איירס](#) ועוד ערים רבות בעולם מנסות [דרכים חדשניות להתמודד עם גלי החום ועליית הטמפרטורה בעיר](#) - מתגבור של כוחות ההצלה העירוניים דרך צביעת גגות המבנים בצבעים בהירים, ערים עושות מאמץ להקל על האוכלוסיות הפגיעות שבתחומן. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#).

אירועי חום קיצוניים ומתמשכים הם תסמין אחד מיני רבים של משבר האקלים וערים רבות ברחבי העולם פועלות על מנת למצוא דרכים לקרר את המרחב הציבורי. ד"ר אלני מיריבילי, מומחית לחוסן אקלימי [והתמודדות עם אי החום העירוני](#), מסבירה על התופעה וכיצד ניתן להתמודד עמה ברמה העירונית. [לקריאת כתבתה של ד"ר מיריבילי לחצו כאן](#).

מחקר חדש מצביע על כך [שקצב ההתחממות הנוכחי של האוקיינוסים](#) יכול להביא להכחדה מסיבית של המערכת האקולוגית הימית. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#).

אירועי אקלים קיצוניים הפוגעים לעיתים קרובות באזורים נרחבים במזרח אוסטרליה מביאים לכך שבקרוב לא ניתן יהיה לבטח את האזורים האלה מפני [סכנות אקלים](#). [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#).

[גלי החום שהקדימו להגיע השנה](#) מכים באירופה בעוצמה עם טמפרטורות חריגות בצרפת ושריפות בספרד. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#). בלונדון, אנגליה הטמפרטורות הגבוהות שוברות שיאים ומצב חירום לאומי הוכרז. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#). גם בטוקיו, יפן הקדימו להגיע גלי החום השנה והממשלה יצאה בקריאה לתושבי העיר והסביבה לחסוך בחשמל בכדי להימנע מהפסקת חשמל. [לחצו כאן לקריאת הכתבה](#).

על פי חישובי מודלים [עמידה ביעד של 100% אנרגיות מתחדשות](#) עד 2035 אפשרית ואף כלכלית במדינות החברות בברית האקלים של ארצות הברית הכוללת 24 מהמדינות. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#). ובינתיים בקליפורניה, באפריל האחרון אמנם הצליחו להגיע ליעד של 100% אנרגיה נקיה, אולם רק שבוע לאחר מכן כבר יצאה אזהרה כי אם יחזרו על עצמם אירועי אקלים שהתרחשו בשנים האחרונות רשות האנרגיה לא תוכל לעמוד בעומס. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#).

המלחמה באוקראינה מביאה את [האיחוד האירופי](#) לחיפוש של מקורות אנרגיה אלטרנטיביים שאינם הגז הרוסי ומומחים מציעים [מעבר לאנרגיה סולארית](#) שתופק בחוות במזרח התיכון. [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#).

התמיכה במפלגות הירוקות באירופה עולה בשנים בהן היו אירוע חום קיצוני רבים ובכך מדגימה כיצד באירופה [תופעות האקלים משפיעות על הפוליטיקה](#). [לקריאת הכתבה לחצו כאן](#).

הדו"ח האחרון של הפאנל הבין ממשלתי לשינויי אקלים (IPCC) מצביע, בין היתר, על [הקשר שבין שינויי האקלים לאסונות ועל הגברת המתח באזורי קונפליקט](#) ומלחמה. [לקריאת כתבה על הנושא שנכתבה בעקבות יציאת הדו"ח לחצו כאן](#).

להוצאת הרכב הפרטי ממרכזי הערים יתרונו רבים ביניהם הפחתת פליטות וזיהום אוויר אך לרוב התושבים בכל זאת מביעים התנגדות. [לקריאת כתבה שעוסקת בנושא לחצו כאן.](#)

בברכה,
הדס בר המלי ומאיה קרבטרי

משרד 03-6844298 / פקס 03-6844215 / www.forum15.org.il
אשדוד / באר שבע / גבעתיים / הרצליה / חדרה / חולון / חיפה / כפר סבא
נתניה / פתח תקוה / ראשון לציון / רחובות / רמת גן / רעננה / תל אביב-יפו

